

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSA Jan Futro (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku G. B.
z udziałem S. B., B. K. oraz Gminy B.
o stwierdzenie zasiedzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 kwietnia 2010 r.,
zażalenia Gminy B.
na postanowienie Sądu Okręgowego w B. z dnia 27 stycznia 2010 r.,
sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2010 r. Sąd Okręgowy w B. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 15 października 2009 r. i oddalił wniosek uczestniczki G. B. o stwierdzenie zasiedzenia a orzekając o kosztach postępowania odstąpił od obciążania wnioskodawczyni kosztami postępowania za obie instancje.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że o kosztach postępowania orzeczono przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mając na uwadze trudną sytuację materialną wnioskodawczyni.

Na postanowienie, w części dotyczącej kosztów postępowania apelacyjnego przed Sądem Okręgowym zażalenie wniosła uczestniczka Gmina B.

Zarzucając naruszenie art. 98 § 1 i § 2, art. 102 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. żądała jego zmiany i zasądzenia od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki kwoty 2 225 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kwotę 225 zł tytułem zastępstwa procesowego.

Wniosła również o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniosła, że w rozpoznanej sprawie nie wystąpiły żadne szczególne okoliczności pozwalające na odstąpienie od obciążania wnioskodawczyni kosztami postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Należy zgodzić się z załączką, iż na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w postępowaniu nieprocesowym wywołanym wniesieniem apelacji, w którym interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone, obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez innego uczestnika a na podstawie art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 99 i art. 13 § 2 k.p.c. dotyczy to kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym wynagrodzenia radcy prawnego reprezentującego tego uczestnika.

Bez wątplenia też, gdy interesy uczestników są sprzeczne, zastosowanie może znaleźć również norma art. 102 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zgodnie z którą w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zobowiązać uczestnika, którego wnioski zostały oddalone do zwrotu tylko części kosztów albo nie obciążać go w ogóle kosztami. Zastosowanie jej może mieć miejsce tylko w sytuacjach wyjątkowych. Jak zresztą wprost wynika z treści powołanego przepisu w wypadkach „szczególnie uzasadnionych” sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zastosowanie tego przepisu wymaga w każdym przypadku ustalenia (i wskazania w uzasadnieniu), że istnieje taka szczególna (wyjątkowa) podstawa uzasadniająca odstąpienie od reguły określonej w art. 98 § 1 k.p.c. Nie może zatem taką wyłączną podstawą być trudna sytuacja majątkowa strony zobowiązanej do zwrotu kosztów stronie przeciwnej. Przeciwno takiemu pogładowi przemawia też treść art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr

167, poz.1398), zgodnie z którym zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi.

W sprawie niniejszej spór dotyczył wnioskodawczynie, która – uwzględniając jej poprzedników prawnych - od około 70 lat jest w posiadaniu nieruchomości będącej przedmiotem wniosku.

Stroną przeciwną jest gmina będąca z mocy prawa wspólnotą jej mieszkańców.

Wniosek nie był oczywiście bezzasadny, o czym świadczy fakt, że Sąd I instancji go uwzględnił.

Sądy obu instancji uznały też, że w tej sytuacji, dodatkowo uwzględniając sytuację majątkową wnioskodawczynie, nie powinna ona być obciążona kosztami niniejszego postępowania w zakresie wyższym niż już je poniosła.

Z poglądem tym należy się zgodzić.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.